

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania
poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen
klasyfikacyjnych z języka polskiego**

Wymagania na II etap edukacyjny - klasy 4 - 6

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Marii Konopnickiej
w Przysietnicy

Wymagania opracowały:
Małgorzata Piróg, Agnieszka Glazer

Obowiązują od 1.09.2009 r.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Klasa IV

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeżeli:

umie poprawnie przeczytać tekst,
potrafi opowiedzieć przeczytany tekst,
opanował umiejętność redagowania planu wydarzeń,
zamyka myśli w zdaniu,
posługuje się słownikiem ortograficznym,
rozpoznaje w tekście czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki,
zna alfabet,
umie podzielić wyrazy na sylaby, głoski, litery,
rozpoznaje wersy, strofy, rymy,
umie wyodrębnić w baśni wydarzenia i postacie fantastyczne i realistyczne.

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeżeli:

potrafi rozwijać zdania pojedyncze i budować nieskomplikowane zdania złożone,
umie zapisać krótki dialog,
posługuje się słownikiem ortograficznym,
potrafi opowiedzieć poznany tekst przy pomocy dodatkowych pytań, zna elementy świata przedstawionego, odróżnia przysłówki od innych części mowy, rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone,
odmienia rzeczowniki przez przypadki i czasowniki przez osoby,
rozróżnia głoski i litery.

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeżeli:

opanował umiejętność redagowania opowiadania twórczego i odtwórczego, opisu, listu,
potrafi ocenić zachowanie bohaterów,
umie sporządzić plan ramowy,
wyróżnia w odmienianym wyrazie temat i końcówkę,
rozróżnia wszystkie poznane środki artystyczne.

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeżeli:

posiada umiejętność przekształcania zdań mówionych na pisane oraz dialogu w spójną wypowiedź kilkuzdaniową,
samodzielnie sporządza plan odtwórczy lektury,
potrafi stosować akapity,
posiada umiejętność wyrazistego czytania,
buduje poprawne zdania,
biegle odmienia części mowy.

Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeżeli:

wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami znacznie wykraczającymi poza program,
twórczo i samodzielnie rozwija uzdolnienia i zainteresowania,
bezbłędnie wypowiada się ustnie i pisemnie, samodzielnie formułuje wnioski, potrafi uzasadnić własne zdanie, uczestniczy w konkursach literackich, recytatorskich w szkole i poza nią.

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Klasa V

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeżeli:

- rozumie przeczytany samodzielnie tekst,
- stosuje w wypowiedziach zdania proste nierozwinięte,
- rozróżnia podstawowe wyznaczniki danej formy wypowiedzi,
- tworzy plan odtwórczy przeczytanego tekstu,
- wyszukuje w tekście i nazywa czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki,
- rozróżnia zdania pytające, oznajmujące, i rozkazujące.

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeżeli:

- przeważnie buduje poprawne zdania,
- w miarę poprawnie redaguje szkolne formy wypowiedzi,
- umie zgromadzić słownictwo wokół danego tematu,
- potrafi wymienić elementy świata przedstawionego,
- posługuje się słownikiem ortograficznym, wskazuje epitety,
- porównania, wersy, strofy, rymy, odróżnia postacie i wydarzenia realistyczne i fantastyczne,
- rozpoznaje części mowy, poprawnie odmienia rzeczownik i czasownik,
- rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w funkcji orzeczenia,
- określa samogłoski i spółgłoski.

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeżeli:

- czyta poprawnie z przestankowaniem,
- poprawnie wypowiada się ustnie i pisemnie, popełniając jedynie nieliczne błędy,
- ocenia zachowanie bohaterów literackich i formułuje ogólne wnioski o utworze, poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy,
- bezbłędnie wskazuje epitet, porównanie, rymy, wersy, sylaby,
- umie zastąpić wyrazy nadużywane wyrazami bliskoznacznymi,
- rozróżnia poznane części mowy, używa poprawnych form rzeczownika i czasownika w zdaniu,
- umie wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- biegle dzieli wyrazy na głoski, litery, sylaby,

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeżeli:

- jego wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym i logicznym,
- swobodnie posługuje się poznanymi formami wypowiedzi (opowiadanie, opis, sprawozdanie, dialog, list, zaproszenie, przepis, ogłoszenie),
- samodzielnie sporządza plan odtwórczy lektury i kompozycyjny własnej wypowiedzi, radzi sobie z układem graficznym wypowiedzi pisemnej, wskazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu,
- potrafi nazwać niektóre stany psychiczne i ich przejawy, gromadzi i stosuje wyrazy nazywające zalety i wady, stosuje wyrazy oceniające dodatnio i ujemnie oraz określenia nazywające uczucia, ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie posługuje się nim,
- analizuje utwór poetycki wskazując na epitety, porównania, wersy, rymy osobę mówiącą w wierszu,
- bierze czynny udział w lekcji,

- płynnie czyta nowy tekst,
- rozróżnia biegle poznane części mowy,
- biegle odmienia rzeczowniki przez przypadki i poprawnie stosuje w zdaniach,
- odmienia przymiotniki i zauważa zależność form przymiotnika od określonego rzeczownika.
- poprawnie stosuje formy rodzaju, osoby, liczby, czasu.
- wyróżnia w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- bezbłędnie rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, jeżeli:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, proponuje rozwiązania wykraczające poza materiał programowy, jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, nie powiela cudzych pomysłów i poglądów,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach literackich i teatralnych,
- posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia językowego oraz nauki o języku przewidywane w programie nauczania

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

Klasa VI

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeżeli:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności; rozwiązuje, często przy pomocy nauczyciela, zadania typowe o niewielkim stopniu trudności,
- próbuje budować zwarty tekst, myśli zaś wyrażane są językiem niepoprawnym, lecz komunikatywnym,
- z pomocą nauczyciela rozróżnia strony czasownika i potrafi rozpoznać pozostałe części mowy, potrafi wskazać zadania podrzędne i współrzędne,
- umie zapytać o poszczególne części zdania, potrafi wskazać wyrazy podstawowy i pochodny,
- poprawnie dzieli wyraz pochodny na podstawę słotwórczą i format (proste przykłady), zna podstawowe zasady ortograficzne

Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeżeli:

- opanował podstawowe treści programowe i umie rozwiązać typowe zagadnienia o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela,
- w pracach pisemnych umieszcza próby własnych sądów, a błędy składniowe, ortograficzne, interpunkcyjne nie utrudniają zrozumienia myśli autora,
- w wypowiedziach ustnych na ogół precyzyjnie stosuje poznane słownictwo,
- przy małej pomocy nauczyciela wypowiada się w poznanych w kl. VI formach pisemnych,
- wskazuje elementy świata przedstawionego,
- umie poznać postać mówiącą w wierszu i elementy wiersza,
- zna wyznaczniki gatunkowe ballady, noweli, powieści,
- rozróżnia strony czasownika,
- bezbłędnie wskazuje poznane części mowy,
- potrafi dokonać analizy składniowej zdania pojedynczego, zna części zdania, rozróżnia zdania podrzędne i współrzędnie złożone.

Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeżeli:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania, a jego wypowiedzi pisemne poprawnie analizują dany temat (mogą zawierać nieliczne usterki, składnia prawidłowa, zapis przejrzysty, bez rażących błędów ortograficznych i interpunkcyjnych),
- jego wypowiedzi ustne są w większości poprawne,
- dobrze radzi sobie z ujęciem tematu w postaci poznanych w kl. VI form wypowiedzi,
- umiejętnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi i dekompozycyjny utworu literackiego,
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela analizuje utwór poetycki (określa postać mówiącą, obrazy, środki stylistyczne, rymy),
- zna wyznaczniki gatunkowe ballady, bajki, powieści, noweli, legendy, wyznaczniki dramatu,
- samodzielnie wyróżnia elementy świata przedstawionego, operuje tematami: wątek, akcja, fabuła,
- bierze czynny udział w lekcji,
- rozróżnia wszystkie znane części mowy,
- potrafi zmieniać strony czasownika,
- analizuje budowę składniową zdania pojedynczego, zna rodzaje orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia,
- rozróżnia zdania złożone podrzędnie i współrzędnie,

- rozróżnia wyraz podzielny i nie podzielny słotwórczo , podstawowy i pochodny, zna i stosuje zasady ortograficzne.

Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeżeli:

- opanował pełny zakres materiału i umiejętności określony programem nauczania w kl. VI,
- jego wypowiedzi pisemne są całkowicie poprawne, dany temat jest konsekwentnie i w pełni zrealizowany,
- język pozwala w dużym stopniu wyrazić myśli i emocje autora, zapis jest przejrzysty,
- konsekwentnie rozczłonowany (akapity),
- jego wypowiedzi ustne są poprawne i płynne,
- biegle posługuje się poznanymi w kl. VI formami wypowiedzi,
- samodzielnie realizuje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi oraz rozmowy i szczegółowy plan utworu,
- biegle rozróżnia poznane gatunki literackie (jak: bajka, ballada, baśń, legenda, nowela, powieść i jej odmiany),
- umiejętnie opisuje i analizuje świat przedstawiony w utworze,
- wskazuje fabułę, akcję, wątek,
- rozpoznaje narratora (narracja pierwszo i trzecioosobowa) podmiot liryczny oraz postacie dramatu,
- wskazuje w tekście środki językowo-stylistyczne,
- rozróżnia rymy męskie, żeńskie, dokładne i niedokładne,
- zna doskonale tworzywo filmowe, teatralne, radiowe, nazwy związane z teatrem, sceną i autorem, analizuje utwór literacki,
- bierze czynny udział w lekcji,
- zna poznane części mowy, potrafi określić formy gramatyczne odmiennych części mowy,
- biegle analizuje budowę zdania pojedynczego, rozróżnia zdania złożone podrzędnie i współrzędnie,
- świadomie operuje hasłami: wyraz podzielony i niepodzielony słotwórczo, wyraz podstawowy i pochodny (z uwzględnieniem łatwych ciągów pochodności),
- biegle wskazuje podstawę słotwórczą i format (przedrostek i przyrostek, format zerowy), potrafi wpisać oboczności samogłoskowe i spółgłoskowe,
- zna zasady pisowni ó,u,rz,h,ch, stosowania wielkich i małych liter, partykuły "nie" z poznanymi częściami mowy i zasady interpunkcji ,

Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeżeli:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania j.pol w kl. VI, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów wykraczającymi poza program w kl. VI,
- samodzielnie rozszerza swoje wiadomości, czyta książki z lektury uzupełniającej znajdujące się poza programem,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne,
- tematy pisemne rozwija oryginalnie i twórczo, kompozycja treści jest pomysłowa, konsekwentna, język wyraża myśli i emocje autora,

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla uczniów realizujących program szkoły specjalnej

KL. IV

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela czyta tekst,
- ukazuje głównego bohatera,
- potrafi wymienić takie części mowy jak: rzeczownik, czasownik, przymiotnik.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- umie przeczytać tekst,
- potrafi opowiedzieć wybrane przez siebie wydarzenia z danego tekstu,
- z pomocą nauczyciela wymienia litery alfabetu,
- dzieli wyrazy na sylaby,
- wyróżnia w wierszu strony,
- próbuje odróżnić wydarzenia fantastyczne od realistycznych.

Ocena dobra

Uczeń:

- poprawnie układa zdania pojedyncze,
- wskazuje dialogi w tekście,
- umie opisać krótko dany przedmiot, osobę, zwierzę,
- potrafi redagować prosty tekst zaproszenia, ogłoszenia,
- z pomocą nauczyciela odmienia przez przypadki,

Ocena bardzo

dobra Uczeń:

- redaguje prostymi zdaniami opowiadanie odtwórcze,
- potrafi wymienić elementy listu,
- redaguje tekst zaproszenia, ogłoszenia, przepisu kulinarnego,
- odróżnia pozytywne cechy bohatera od negatywnych,
- z pomocą nauczyciela odmienia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla uczniów realizujących program szkoły specjalnej

Klasa V

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- umie przeczytać tekst,
- potrafi wymienić najważniejsze wydarzenia,
- wskazuje głównego bohatera,
- rozpoznaje w tekście rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- umie poprawnie przeczytać tekst,
- z pomocą nauczyciela opowiada przeczytany tekst,
- odróżnia wydarzenia fantastyczne od realistycznych,
- z pomocą nauczyciela próbuje tworzyć plan ramowy,
- odróżnia dobro od zła, próbuje wartościować,
- w miarę poprawnie wymienia litery alfabetu.

Ocena dobra

Uczeń:

- samodzielnie redaguje krótkie teksty na dany temat (10 zdań),
- redaguje poprawnie zaproszenie, ogłoszenie, opis przedmiotu,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki a czasownik przez osoby, czasy,
- dzieli wyrazy na sylaby, litery.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- rozumie przeczytany tekst,
- redaguje krótki tekst na dany temat,
- właściwie ocenia postępowanie bohatera,
- odmienia czasowniki przez osoby i czasy, rzeczowniki i przymiotniki przez przypadki,
- z pomocą nauczyciela wskazuje czas i osobę czasowników

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla uczniów realizujących program szkoły specjalnej

Klasa VI

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- w miarę poprawnie czyta podany tekst,
- potrafi opowiedzieć przeczytany tekst,
- zna alfabet,
- rozpoznaje wersy i strofy w tekście literackim,
- wskazuje epitety i wyrazy dźwiękonaśladowcze,
- odmienia rzeczowniki przez przypadki.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- rozumie przeczytany samodzielnie tekst,
- wypowiada się pełnymi zdaniami,
- wskazuje pozytywne i negatywne skutki działań bohaterów,
- odróżnia tekst baśniowy od realistycznego,
- samodzielnie redaguje tekst opowiadania, opisu, zaproszenia, ogłoszenia,
- wskazuje w tekście poznane części mowy

Ocena dobra

Uczeń:

- odróżnia baśni od mitu,
- potrafi ustnie opowiedzieć przeczytany tekst,
- określa czas i miejsce akcji,
- redaguje twórcze opowiadania na dany temat,
- z pomocą nauczyciela krótko opisuje dzieło malarskie,
- rozpoznaje w tekście liczebniki i wskazuje wyrazy rymujące się.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- w miarę płynnie czyta tekst,
- określa proste formy gramatyczne rzeczowników, czasowników, przymiotników,
- redaguje z nielicznymi błędami pisma użytkowe: ogłoszenie, zaproszenie, zawiadomienie, przepis,
- rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze i złożone,
- rozpoznaje w utworze lirycznym proste porównania.